

Sihtasutuse Kodanikuühiskonna Sihtkapitali nõukogu koosolek nr VII-05

9.september 2026 kell 11:00 – 13:00

Toimumiskoht: Vabaduse pl 2, Viljandi

Koosolekul osalesid: Alo Lõoke ja Teamsi vahendusel Eda Silberg, Häli Allas, Aet Kukk, Marin Korela, Merilin Truuväärt, Sander Tamm.

Puudus: -

Koosoleku juhataja: Aet Kukk

Koosoleku protokollija: Raili Uibopuu

Külalistena osalesid: Tiina Oraste- juhatuse liige, Raili Uibopuu- raamatupidaja/juhiabi

1. Päevakorra kinnitamine ja protokollija valimine

1. Päevakorra kinnitamine
2. Ülevaade eelarve kasutusest seisuga 31.07.2026
3. 2027. aasta eelarve projekt
4. II kvartali tegevuskava ülevaade
5. Taotlusvoorude ülevaade seisuga 31.07
6. Audiitori valimine 2026 - 2028
7. Informatsioon
 - 7.1. Häli Allase info

Päevakord:

1. Päevakorra kinnitamine

Koosoleku juhataja tegi ettepaneku kinnitada nõukogule eelnevalt saadetud päevakord. Vastuväiteid ega täiendavaid ettepanekuid ei esitatud.

Otsus 1.1. Kinnitada koosoleku päevakord vastavalt esitatud kujule.

Otsus 1.2. Kinnitada protokollijaks Raili Uibopuu.

2. Ülevaade eelarve kasutusest seisuga 31.07.2026

Raili Uibopuu andis ülevaate 2026. aasta eelarve kasutusest seisuga 31. juuli. KÜSKi eelarve kogumaht on 4,55 miljonit eurot, millest 31. juuli seisuga oli kasutatud või lepinguliste kohustustega kaetud ligikaudu 3,04 miljonit eurot ning vaba jääk oli ligikaudu 1,5 miljonit eurot. Suurema mahuga tegevused olid Kogukonnafond, maakondlike arenduskeskuste teenused ja arenguhüppe taotlusvoor.

Selgitati, et 31. juuli seisuga kajastuv vaba jääk ei tähenda vahendite aasta lõpuks kasutamata jäämist. Mitmed tegevused olid veel käivitamata või menetluses, muu hulgas kogukonna eestvedaja stipendiumi taotlusvoor ja suursündmuste taotlusvoor, ning osa kulusid, näiteks mentorite ja hindajate tasud, makstakse välja hiljem. Vahendite kasutus liigub üldjoontes

plaanipäraselt ning eesmärk on kavandatud tegevused ja välisvahendid aasta jooksul võimalikult täies mahus realiseerida.

Otsus 2.1. Võtta teadmiseks ülevaade eelarve kasutusest seisuga 31.07.2026.

3. 2027. aasta eelarve projekt

Raili Uibopuu tutvustas 2027. aasta eelarve projekti esimest versiooni. Nõukogule esitati eelnevalt eelarve projekti dokumentidena 2027 tulud – kulud, 2027 eelarve projekt tegevuskavaga ja pikaajaline finantsplaan 2027-2031. Eesmärk on jõuda eelarve kinnitamiseni 2026. aasta lõpus, et KÜSK saaks 2027. aasta algusest tegevustega alustada ega peaks ootama tavapäraselt kevadel kinnitatavat ministeeriumi eelarve käskkirja. Vajaduse korral saaks pärast käskkirja kinnitamist eelarvet täpsustada.

Eelarve projekti kogumahuks on kavandatud ligikaudu 5,56 miljonit eurot, millest ligikaudu 4,02 miljonit eurot moodustavad riigieelarvelised vahendid ja 1,54 miljonit eurot välisvahendid. Pikaajalises finantsplaanis on 2027. aastaks kavandatud 4,02 miljonit eurot, sh varasemate aastate kohustusi ligikaudu 1,09 miljonit eurot. Uusi toetusmeetmeid ei ole kavandatud. Rahvusvahelise suuna 100 000 euro suuruse kogumahu sees tehti ettepanek suurendada välisprojektides osalemise ja suursündmuste toetamise osakaalu varasemalt 70% asemel 80% -ni ning vähendada reisitoetuste osakaalu varasemalt 30 % asemel 20% -ni.

Arutati Kogukonnafondi 2027. aasta rahastamismahtu ning seda, millises ulatuses saab taotlusvoorude vahelisi summasid otsustada nõukogu ja millises ulatuses määrab need Siseministeerium. Tõdeti, et küsimus vajab Siseministeeriumiga täpsustamist. Samuti käsitleti uute välisprojektide, sealhulgas Norra rahastusel kavandatava kogukonnakoordinaatorite programmi eelarvelist kajastamist ning märgiti, et selle rahavood ja rakenduskorraldus on veel täpsustumisel.

Nõukogu liikmed juhtisid tähelepanu riigieelarve pingelisele olukorrale ning vajadusele arvestada võimalike kärbetega ja kavandada vajaduse korral alternatiivseid lahendusi. Samuti arutati välisprojektide rahavoogu ja eelrahastamise vajadust. Selgitati, et KÜSKi välisprojektid toimivad valdavalt refinantseerimise põhimõttel: kulud tasutakse esmalt KÜSKi vahenditest ning hüvitatakse pärast kuluaruannete esitamist. Euroopa Sotsiaalfondi puhul on vajaduse korral võimalik kasutada ka ettemakset.

Otsus 3.1. Võtta 2027. aasta eelarve projekt teadmiseks ning jätkata eelarve täpsustamist, sh selgitada Siseministeeriumiga Kogukonnafondi rahastamismahtu ja taotlusvoorude eelarvete otsustamise pädevust.

4. II kvartali tegevuskava ülevaade

Tiina Oraste andis ülevaate 2026. aasta II kvartali tegevuskava täitmisest. Põhiprotsessid toimusid stabiilselt ning olulist mahajäämust ei tekkinud. Arenguhüppe taotlusvooru vastu oli suur huvi ning CERV kontaktpunktina viie infopäeva asemel korraldati kümme infopäeva. Maakondlike arenduskeskuste konsultandid registreerisid kvartalis kokku 549 nõustamist.

Koosolekuga liitus Häli Allas.

Kvartali peamiste riskidena toodi esile õigus- ja regulatsioonimuudatustest tingitud segadus taotlusvoorude menetlemisel, hangete ajakavade pikenemine ning väga suur töökoormus seoses mitme taotlusvooru samaaegse avamise ja menetlemisega. Tuli töökorraldust ja puhkusi ümber planeerida.

Tegevustest tõsteti muu hulgas esile ESF-SiM arenguprogrammi käivitumist kohalike omavalitsuste noortevaldkonna töötajatele, lõimumisteemalise häkatoni läbiviimist, sotsiaalse innovatsiooni tegevusi ning Kodanikunädala ettevalmistuste alustamist. Lõimumismeetme

tegevustes võimaldati osaleda eesti, vene ja inglise keeles, et kaasata erineva keele- ja kultuuritaustaga Eesti elanikke. Keelevalik oli osaleja enda otsustada.

Nõukogu liige tegi ettepaneku täiendada edaspidiseid tegevusülevaateid lisaks tegevusmahtudele ka tulemuste ja mõju kirjeldusega, et oleks paremini nähtav seos KÜSKI tegevuste ja saavutatud muutuse vahel. Juhatus nõustus, et terviklikumat mõjuanalüüsi on mõistlik esitada eelkõige aasta kokkuvõttes.

Otsus 4.1. Võtta II kvartali tegevuskava ülevaade teadmiseks. Edaspidistes ülevaadetes tuua võimaluse korral paremini esile tegevuste tulemused ja mõju.

5. Taotlusvoorude ülevaade seisuga 31.07.2026

Tiina Oraste tutvustas taotlusvoorude menetlemise seisu 31. juuli 2026 seisuga. Selleks ajaks oli KÜSKile esitatud kokku 334 taotlust ning taotletud toetuste maht ületas oluliselt voorudeks kavandatud eelarvet. Ülevaade ei sisaldanud veel kõiki aasta jooksul kavandatud voorusid, sest osa suursündmuste ja rahvusvahelise suuna tegevusi ei olnud 31. juuli seisuga veel lõplikult kajastatud.

Mitmes taotlusvoorus oli konkurents väga tihe ning rahastus lõppes enne, kui jõuti taotlusvooru tavapärase 70-punktilise lävendini. Seetõttu jäid rahastuseta ka väga kõrge, kohati üle 80-punktilise koondhindega projektid. Kõigile taotlejatele antakse põhjalik tagasiside.

Kogukonnafondi taotluste peamised teemad olid kogukondade kriisivalmidus ja elanikkonnakaitse: varjumiskohad, generaatorid, kriisivarustus, koolitused, häiresüsteemid ning kerksuskeskusteks kohandamine. Arenguhüppe taotlusvoorus taotleti toetust muu hulgas organisatsioonide järgmise arenguetaapi ettevalmistamiseks, suuremate või rahvusvaheliste projektide ettevalmistamiseks ja organisatsioonilise võimekuse suurendamiseks.

Arutati ka hindajate töökoormust. Iga taotlust hindab kolm hindajat ning suure taotluste arvu tõttu oli koormus mitmes voorus väga suur. Ühe vaidlustatud juhtumi puhul vaadati vormilise kontrolli otsus uuesti läbi ja taotlus suunati sisulisele hindamisele. Topeltrahastuse vältimiseks peavad taotlejad näitama taotluses ära sama projekti muud rahastusallikad ja nendest kaetavad kulud.

Otsus 5.1. Võtta taotlusvoorude ülevaade seisuga 31.07.2026 teadmiseks.

6. Audiitori valimine 2026–2028

KÜSK saatis audiitorteenuse hinnapäringu kokku 11 audiitorfirmale kolmes etapis ning sai kolm pakkumist. Päringus seati muu hulgas nõue, et audiitoril oleks varasem kogemus riigi osalusega sihtasutuste majandusaasta aruannete auditeerimisel ning avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendi tundmine. Samuti peab audiitor osalema nõukogu koosolekul, kus kinnitatakse majandusaasta aruanne.

Pakkumiste hinnad ja hinnanguline töömaht erinesid märkimisväärselt. Nõukogu arutas, kas madalaim hind võib kaasa tuua kvaliteedi- või lisatöö riski, ning vaatas üle pakkujate tausta. Nõukogu liige märkis, et kõigi kolme pakkuja audiitortegevuse järelevalve kvaliteedihinnang on olnud roheline ning ühegi pakkuja puhul ei ilmnunud teadaolevaid olulisi riske. Samuti leiti, et pakkumuste väga erinev hinnatase on audiitorteenuste turul tavapärane ning otsus tuleb teha hinnapäringus kõigile pakkujatele võrdselt esitatud tingimuste alusel.

Kõige soodsama pakkumuse esitas Audit & Consult OÜ. Kolme majandusaasta auditi kogumaksumus on 10 200 eurot, millele lisandub käibemaks.

Otsus 6.1. Valida KÜSKI 2026.–2028. aasta majandusaasta aruannete audiitoriks Audit & Consult OÜ ning sõlmida ettevõttega audiitorteenuse leping vastavalt esitatud pakkumusele summas 10 200 eurot, millele lisandub käibemaks.

7. Informatsioon

7.1. Häli Allase info

Häli Allas juhtis tähelepanu vajadusele täpsustada 2027. aasta eelarve koostamisel toetuste väljamaksete ja riigieelarves kulude kajastamise ajalist nihet. Toetus võib olla taotlejale välja makstud ühel aastal, kuid riigieelarve mõttes loetakse vahend kasutatuks alles pärast aruande kinnitamist järgmisel aastal. Enne eelarve lõplikku kinnitamist tuleks Siseministeeriumi rahandusosakonnaga ühtlustada arusaam, millal on põhjendatud vahendite kandmine ettemaksukontole ja millisesse aastasse vastav kulu planeerida.

Häli Allas teavitas, et alates 1. septembrist 2026 töötab ta Sisekaitseakadeemia sisejulgeoleku instituudi juhi asetäitjana, kuid jätkab üleminekuperioodil käsundi alusel tööd Siseministeeriumis. Pärast uue osakonnajuhi ametisse asumist muutub tõenäoliselt ka Siseministeeriumi esindaja KÜSKI nõukogus. Ministeeriumi ajutiselt vähenenud tööjõu tõttu võib mõne KÜSKI tegevuseks vajaliku kooskõlastuse ja õigusliku toe saamine lähikuudel võtta tavapärasest rohkem aega.

Samuti anti ülevaade kodanikuühiskonna arengukava valitsuskomisjonis toimunud aruteludest KÜSKI nõukogu liikmete huvide konflikti ja vabaühendustesse kuulumise tingimuste üle. Esmase õigusliku hinnangu järgi ei pruugi olla vajalik nõukogu liikmete kuulumist vabaühendustesse nii rangelt piirata ning huvide konflikti saab teatud juhtudel lahendada hääletamisest taandumisega. Sellega seoses valmistatakse ette KÜSKI põhikirja täpsustamise ettepanekuid, mis on kavas tuua nõukogule arutamiseks.

Arutati ka avalikkuses ja meedias sagenenud kriitikat vabaühenduste rahastamise ja KÜSKI rolli suhtes. Nõukogu liikmed pidasid oluliseks tuua senisest selgemalt esile KÜSKI ja vabaühenduste tegevuse tulemusi ning mõju. Nõukogu liikmed väljendasid valmisolekut vajaduse korral sellesse kommunikatsiooni panustada.

Otsus 7.1.1. Võtta esitatud informatsioon teadmiseks. Järgmisel nõukogu koosolekul arutada kavandatavaid KÜSKI põhikirja muudatusi.

Järgmise nõukogu koosoleku aeg lepitakse kokku eraldi.

Protokolli lisa: koosolekul esitatud slaidid kõikide päevakorrapunktide osas.

Koosoleku juhataja: Aet Kukk

Koosoleku protokollija: Raili Uibopuu

Nõukogu liikmed:

Eda Silberg

Marin Korela

Merilin Truuväärt

Häli Allas

Alo Lõoke

Sander Tamm